

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-860(2) TAIS-24-5956(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ANYKŠČIŲ REGIONINIO PARKO PLANAVIMO SCHEMAS (RIBŲ IR TVARKYMO PLANŲ) PATVIRTINIMO“ PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Aplinkos ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta <i>2024-07-23</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybė s programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Siekiant optimizuoti Anykščių regioninio parko ir jo funkcinio prioriteto zonas bei buferinės apsaugos zonas. Regioninio parko ribų ir tvarkymo planai nebuvo atnaujinti 15 m., todėl, įvertinus naujausią kartografinę informaciją, tinkamai vertybių apsaugai pateikti siūlymai regioninio parko, buferinės apsaugos zonos ir regioninio parko vidinių – funkcinio prioriteto ir kraštovaizdžio tvarkymo zonų riboms optimizuoti. Taip pat gamtos, kraštovaizdžio, kultūros vertybių tinkamai būklei užtikrinti numatyti būtinas jų apsaugos kryptis ir priemonės, įvertinti rekreacijos, gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros plėtros poreikius, nustatyti naudojimo būdus ir priemonės išsaugant saugomoms vertybėms.

Regioninio parko, jo funkcinio prioriteto zonų ir buferinės apsaugos zonos ribos visu perimetru tikslinamos siekiant aiškumo, priderinant prie žemės ir miško žemės sklypų bei kultūros paveldo vertybių teritorijų ribų, kelių, vandentakių, žemės naudmenų kontūrų ir kitų aiškių orientyrų.

Šiuo metu Anykščių regioninio parko plotas — 15 459 ha. Regioniniame parke išskirta 1 gamtinis rezervatas ir 17 draustinių (4 kraštovaizdžio, 4 geomorfologiniai, 4 hidrografiniai, 3 botaniniai, 1 telmologinis, 1 urbanistinis).

Patikslinus Anykščių regioninio parko schemą plotas **padidėtų 95 ha (0,6 %)** – nuo 15 459 ha iki 15 554 ha.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma į Regioninį parką įtraukti:

- pietvakariniame Regioninio parko pakraštyje – Šventosios upės slėnio dešiniąją pusę ties Kavarsko miestu. Šventosios upės pakrantėje driekiasi buveinių apsaugai svarbi teritorija (toliau – BAST) „Šventosios upės vidurupis“, kurios dalis šiuo metu nepatenka į nacionalinę saugomą teritoriją. Teritorijoje sutinkamos saugomos rūšys: ūdra, pleištinė skėtė, machaonas, baltajuostis melsvys, didysis auksinukas. Teritorijoje taip pat yra nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo vertybė – Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai. Didžioji dalis būtų prijungta prie gretimos ekologinės apsaugos prioriteto zonos, mažesnė – prie rekreacinio prioriteto zonos. Regioninio parko plotas padidėtų 34 ha;
- šiaurės vakariniame Regioninio parko pakraštyje – 0,8 km ilgio Šventosios upės atkarpą su pakrante ties Andrioniškio miesteliu (žemiau tilto). Ši Šventosios upės atkarpa ir dešinysis krantas yra BAST „Šventosios upės vidurupis“ dalis, tačiau šiuo metu nepatenka į nacionalinę saugomą teritoriją. Upėje ir pakrantėje nustatyti saugomų rūšių ūdros ir pleištinės skėtės veisimosi ir maitinimosi plotai. Upės pakrantė užliejama ir neurbanizuota, joje daugiausia plyti pievos. Šią teritoriją siūloma prijungti prie gretimo Šventosios senvagių hidrografinio draustinio, kuriame saugomas gamtiniu požiūriu vertingas Šventosios upės ir jos slėnio ruožas. Regioninio parko plotas padidėtų 5 ha;
- pietinėje Regioninio parko dalyje – natūralią, žmogaus veiklos nepažeistą 8 ha ploto aukštapelkę, plytinčią Šilinės miške į šiaurės vakarus nuo Kurklių miestelio, šalia Pagirės viensėdžio. Pelkė telkšo vos 0,4 km atstumu nuo Regioninio parko ribos, joje nustatyta prioritetinga Europos Bendrijos svarbos natūrali buveinė. Pelkę siūloma prijungti prie Regioninio parko telmologinio draustinio. Regioninio parko plotas padidėtų 9,2 ha;

- šiauriniame Regioninio parko pakraštyje – šiaurojo geležinkelio atkarpa tarp Janydžių ir Bičionių kaimų, kuri ribojasi su Regioniniu parku ir šiuo metu patenka į Regioninio parko buferinės apsaugos zoną. Šiaurojo geležinkelio kompleksas yra nacionalinės reikšmės kultūros paveldo vertybė. Šią teritoriją siūloma prijungti prie ekologinės apsaugos prioriteto zonos. Regioninio parko plotas padidėtų 33 ha;

Siūlomi Regioninio parko buferinės apsaugos zonos pokyčiai – aplink Pakalnių telmologinį draustinį bei tarp Pakalnių ir Pagirės telmologinių draustinių suformuoti buferinės apsaugos zoną.

Siūlomi Regioninio parko funkcinio prioriteto zonas pakeitimai:

- Ažuolynės miške, siekiant išsaugoti esamas Europos Bendrijos svarbos Plačialapių ir mišrių miškų bei Žolių turtingų eglynų buveines ir retos saugomos rūšies tridentės bazanijos augavietes, o taip pat sudaryti palankias sąlygas formuoti natūralioms miškų buveinėms, suformuoti Ažuolynės botaninį draustinį, kuris apimtų valstybinius miškus (64,3 ha). Šiuo metu Ažuolynės miškas patenka į ekologinės apsaugos prioriteto zoną;
- Kiškelių miško dalyje, siekiant išsaugoti esamas Europos Bendrijos svarbos Plačialapių ir mišrių miškų bei Griovų ir šlaitų miškų buveines, o taip pat sudaryti palankias sąlygas formuoti natūralioms miškų ir šlapynių buveinėms, suformuoti Kiškelių botaninį draustinį (45,3 ha). Šiuo metu didesnė Kiškelių miško dalis patenka į ekologinės apsaugos prioriteto zoną, kurioje nustatyta III miškų grupė, mažesnė – į rekreacinio prioriteto zoną, kurioje nustatyta IIB miškų grupė;
- Ažuolynės ir Kiškelių miškų pakraščius (50,5 ha) priskirti ekologinės apsaugos prioriteto zonai;
- prie Vilkatėnų botaninio draustinio prijungti šiaurės vakariniame draustinio pakraštyje esančias Europos Bendrijos svarbos Plačialapių ir mišrių miškų ir Griovų ir šlaitų miškų buveines bei plikažiedžio linlapio augavietes. Siūlomas prie draustinio prijungti plotas užima 4,6 ha. Šiuo metu jis patenka į ekologinės apsaugos prioriteto zoną, jame nustatyta III miškų grupė;
- šiuo metu į Vilkatėnų botaninį draustinį patenkančią Vilkatėnų stovyklavietę (Šventosios upės pakrantėje, 0,4 ha) prijungti prie gretimos rekreacinio prioriteto zonos;
- Anykščių senamiesčio urbanistinio draustinio ribą patikslinti šiaurinėje ir rytinėje dalyse, sutapdinant su nekilnojamojo kultūros paveldo vertybių – Anykščių miesto istorinės dalies ir Anykščių senjojo miesto vietos – ribomis. Patikslinus ribą, draustinio plotas padidėtų 0,7 ha (nuo 52,1 iki 52,8 ha);
- Anykščių miesto šiaurinėje dalyje suformuoti naują rekreacinio prioriteto zoną (138,8 ha), kuri apimtų Šventosios upės (Anykščių tvenkinio) atkarpa su pakrantėmis, įrengtu dviračių taku ir paplūdimiais, abipus besidriekiančius rekreacinius miesto miškus, Šventosios ir Anykštos santaką („Paliūnes“), kurią numatoma pritaikyti miestiečių ir lankytojų poilsiui, Anykščių dvarvietę su Regioninio parko lankytojų centru ir Menų inkubatoriumi. Šiuo metu teritorija patenka į gyvenamojo ir ekologinės apsaugos prioriteto zonas;
- Anykščių miesto gyvenamojo prioriteto zoną išplėsti rytuose, sujungiant su Keblonių kaimo gyvenamojo prioriteto zona pagal rajoninį kelią Nr. 1207 (jungtis užima 13,5 ha), bei pietuose, prijungiant dalį Liudiškių kaimo teritorijos (33,3 ha). Prie gyvenamojo prioriteto zonos prijungti plotai šiuo metu patenka į ūkinio (didžioji dalis) ir ekologinės apsaugos (mažesnė dalis) prioriteto zonas;
- Storių-Šlavėnų žemės ūkio zoną (346 ha) prijungti prie ekologinės apsaugos prioriteto zonos. Ši zona įsiterpia tarp Storių kraštovaizdžio ir Gojaus geomorfologinio draustinio;
- Pavirinčių-Vajos rekreacinio prioriteto zoną sumažinti. Palikti šiaurės vakarinę (urbanizuojamą) rekreacinio prioriteto zonos dalį, o likusią teritoriją (103,3 ha) prijungti prie gretimos ekologinės apsaugos prioriteto zonos;
- prie Klykūnų rekreacinio prioriteto zonos prijungti besiribojančią „Gradiali Anykščiai“ poilsio komplekso dalį (1,6 ha). Šiuo metu dalis poilsio komplekso pastatų patenka į ekologinės apsaugos prioriteto zoną.

Miško grupių keitimo siūlymai. Iš III į II grupę siūloma pervesti 135,4 ha (daugiausia Ažuolynės ir Kiškelių botaniniuose draustiniuose bei Gojaus geomorfologiniame draustinyje, Anykščių šilelio kraštovaizdžio draustinyje ties Medžių lajų taku, Variaus hidrografinio draustinio centrinėje dalyje bei Vilkatėnų botaninio draustinio vakariniame pakraštyje), iš IV į II grupę 9,3 ha (pelkė ir dalis apypelkio miškų Pagirės telmologiniame draustinyje), iš IV į III grupę 64,2 ha miškų (daugiausia ekologinės apsaugos prioriteto zonoje – Judinio žemupyje ties Judinio pilkapynais bei tarp Storių kraštovaizdžio ir Gojaus geomorfologinio draustinių, taip pat Latavos miške abipus krašto kelio Nr. 175 ir Pagirės telmologinio draustinio pietvakariniame pakraštyje).

Kompensacijų poreikis.

Miško sklypų, kuriems siūloma griežtinti miškų grupę, privačių medynų pirmojo ardo tūrių bendra vertė yra 9 792 440 Eur.

Pagal dabartines palūkanų normas kasmetinės kompensacijos privatiems miško savininkams galėtų **siekti apie 342 735 Eur per 10 m. laikotarpį.**

Kompensacijų poreikis dėl pradėtų rengti ar parengtų teritorijų planavimo dokumentų ar ūkinės veiklos projektų, kurie nebegalės būti patvirtinti ar negalės būti įgyvendinami arba turės būti keičiami dėl nustatytų naujų veiklos saugomoje teritorijoje apribojimų, nenumatomas.

Vadovaujantis Saugomų teritorijų ir Teritorijų planavimo įstatymais bei Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais bei kitais teisės aktais, visuomenė buvo informuota apie teritorijų planavimo dokumento rengimą ir galimybę teikti pasiūlymus bei vėliau susipažinti su pateiktais siūlymais bei juos pagrindžiančia medžiaga. Taip pat rengti papildomi susirinkimai su suinteresuotų institucijų atstovais, į regioninio parko teritoriją patenkančių seniūnijų seniūnais, vietos gyventojais. Raštu informuoti žemės sklypų savininkai, kurių žemės sklypai patenka į teritorijas, kuriose siūloma keisti naudojimo statusą, atsiranda papildomi žemės ir kito nekilnojamojo turto naudojimo ar ūkinės veiklos apribojimai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas teiktas derinti Teisingumo ministerijai, Kultūros ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Nacionalinei žemės tarnybai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Anykščių rajono savivaldybei, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai, Kultūros paveldo departamentui.

Į daugumą Teisingumo ministerijos pateiktų pastabų atsižvelgta, kitos suderintos darbo tvarka.

Kultūros ministerija, Žemės ūkio ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Anykščių rajono savivaldybė ir Nacionalinė žemės tarnyba Projektą suderino be pastabų.

Kompensacijų poreikis (taip pat ir suminis, dėl kitų saugomų teritorijų planavimo dokumentų kylantis kompensacijų poreikis) suderinti su Finansų ministerija.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Antrinėje išvadoje pastabų ir pasiūlymų nėra.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūloma Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Ieva Bardauskienė

Ekonomikos politikos grupė, patarėja